

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ ของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงคือ หัวหน้าครัวเรือนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่ทำการศึกษาวิจัยมีอายุเฉลี่ย 40.25 ปี ส่วนมากไม่ได้เรียนหนังสือ สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 6.42 คนและสามารถเป็นแรงงานด้านการเกษตรได้เฉลี่ย 3.70 คน มีสถานภาพเป็นผู้นำของสังคมร้อยละ 17.1 พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 6.44 ไร่ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ย 1.69 ไร่และพื้นที่ปลูกกาแฟที่ให้ผลผลิตแล้วเฉลี่ย 0.77 ไร่ ประสบการณ์ในการปลูกกาแฟเฉลี่ย 3.84 ปี โดยส่วนใหญ่จะใช้เงินเชื่อจากกองทุนหมู่บ้าน การเกษตรของหมู่บ้านรายได้ของครัวเรือนที่ได้จากกาแฟเฉลี่ย 4,828.71 บาท และมีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนต่อปีเฉลี่ย 21,984.74 บาท การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย 1.61 ครั้งต่อปี และได้เข้ารับการอบรมด้านการเกษตรเฉลี่ย 0.46 ครั้ง ประกอบกับได้มีการติดต่อกับบุคคลภายนอกเฉลี่ย 5.12 ครั้งในรอบปี และส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมงานส่งเสริมและรับฟังข่าวสารด้านการเกษตรทางวิทยุ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยอื่น ๆ กับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงมีดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรียงลำดับตามขนาดของความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ประสบการณ์การปลูกกาแฟ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน การใช้เงินเชื่อจากกองทุนหมู่บ้าน ขนาดพื้นที่ปลูกกาแฟ การเข้ารับการฝึกอบรมและการรับฟังข่าวสารการเกษตรทางวิทยุ

2.2 ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ได้แก่ จำนวนแรงงานในครัวเรือน อายุ ตำแหน่งผู้นำทางสังคม การติดต่อกับชุมชนเมือง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการปลูกกาแฟที่สำคัญ

3. ปัญหาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการปลูกกาแฟอาราบิก้าเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ปัญหาขาดเงินทุน พื้นที่ปลูกกาแฟไม่อุดมสมบูรณ์ ขาดความรู้เกี่ยวกับการปลูกและบำรุงรักษากาแฟ ขาดแคลนน้ำ การตลาด ปัจจัยการผลิตเช่น ปุ๋ย และยาปราบศัตรูพืชมีราคาแพง พื้นที่ปลูกกาแฟไม่เหมาะสม แรงงานไม่เพียงพอ และปัญหาขาดแคลนปุ๋ยคอก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงลักษณะการยอมรับงานส่งเสริมคำแนะนำในการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยอื่น ๆ กับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ตลอดจนปัญหาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการปลูกกาแฟอาราบิก้า ดังนี้

1. ลักษณะการยอมรับงานส่งเสริมคำแนะนำในการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงให้การยอมรับน้อยในเรื่องที่จะต้องจัดหาถุงเพาะกล้าเองตามขนาดที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมแนะนำคือขนาดถุงเพาะ 7 x 10 นิ้ว ทั้งนี้เพราะว่าชาวเขาเห็นว่าหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการปลูกกาแฟ เช่น ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนอยู่แล้ว การยอมรับด้านการเตรียมพื้นที่ปลูกกาแฟนั้นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโดยส่วนมากจะยอมรับการปลูกกาแฟ จำนวน 300 - 400 ต้นต่อไร่ และจะจัดหาปุ๋ยคอกรองกันหลุมก่อนการปลูกกาแฟ เนื่องจากว่าได้เห็นจากประสบการณ์ของเพื่อนบ้านที่ได้ปลูกกาแฟมาก่อนตนว่า ถ้าหากไม่ใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมแล้ว การปลูกกาแฟจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร และเหตุผลอีกประการที่ชาวเขายอมรับปลูกกาแฟ จำนวน 300 - 400 ต้นต่อไร่ นั้น เพราะจะทำให้ต้นกาแฟมีผลผลิตสูงขึ้นตามจำนวนต้นที่ปลูก ประกอบกับเหตุผลที่ว่าจะมีปัญหาวัชพืชน้อยลง เมื่อกิ่งก้านของต้นกาแฟกระจายครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด

การยอมรับของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในเรื่องการดูแลรักษากาแฟ เช่น การกำจัดวัชพืชโดยใช้มือ การใส่ปุ๋ยเคมีบำรุงรักษาโดยแบ่งใส่ 3 ครั้งต่อปี ตลอดจนการคลุมโคนต้นกาแฟก่อนเข้าสู่ช่วงฤดูแล้งประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปีนั้น ชาวเขาโดยส่วนมากจะให้การยอมรับที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าถ้าหากขาดการดูแลรักษาต้นกาแฟแล้ว กาแฟจะให้ผลผลิตน้อยลงหรืออาจจะทำให้ไม่ได้รับผลผลิตเลยก็ได้ เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้ชาวเขายอมรับการใส่ปุ๋ยบำรุงรักษาต้นกาแฟตามระยะเวลาที่แนะนำคือชาวเขาจะไม่มี ความยุ่งยากในการจัดหาปุ๋ยที่จะนำไปใช้ เนื่องจากชาวเขาสามารถที่จะนำปุ๋ยที่มีอยู่จากกองทุนหมุนเวียนด้านการเกษตรของหมู่บ้านไปใช้ได้ทันที แต่การยอมรับของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการดูแลรักษา ด้านการพ่นยาป้องกันโรคราสนิมในกรณีที่กาแฟที่ปลูกนั้น เป็นสายพันธุ์ที่ไม่ต้านทานโรคราสนิม เช่น กาแฟสายพันธุ์แคททูราหรือพันธุ์ทิปิก้าที่มีปลูกอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่ของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในอำเภอขุนยวม ชาวเขาให้การยอมรับการพ่นยาป้องกันโรคราสนิมน้อยเพียงร้อยละ 52.4 เพราะว่าตัวชาวเขาจะต้องสูญเสียเงินจำนวนหนึ่งที่จะต้องกู้ยืมจากแหล่งเงินเชื่อจากกองทุนหมุนเวียน การเกษตรของหมู่บ้าน และยังคงต้องพ่นยาในจำนวน 3 - 4 ครั้งต่อปีซึ่งชาวเขาเห็นว่า เป็นจำนวนครั้งที่น้อยเกินไป ประกอบกับในช่วงฤดูฝนชาวเขาต้องใช้เวลาโดยส่วนใหญ่อยู่ในไร่และนาข้าวจึงมี เวลาไม่พอที่จะต้องไปพ่นยาป้องกันโรคราสนิมให้กับต้นกาแฟ และเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ยอมรับ การพ่นยาป้องกันโรคราสนิมน้อยเนื่องจากว่าชาวเขาได้ให้การยอมรับสายพันธุ์กาแฟที่ต้านทานต่อ โรคราสนิม เช่นสายพันธุ์คะติมอร์ เป็นต้น และมีความคิดที่จะปลูกกาแฟสายพันธุ์ต้านทานโรคราสนิม ทดแทนสายพันธุ์กาแฟที่ไม่ต้านทานต่อโรคราสนิมด้วย

สำหรับการยอมรับการตัดแต่งกิ่งกาแฟตามระยะเวลาที่เหมาะสมกับอายุของต้นกาแฟ กล่าวคือ ชาวเขาจะต้องตัดแต่งกิ่งกาแฟครั้งแรกเมื่อกาแฟมีอายุได้ 22 เดือนสำหรับกาแฟ สายพันธุ์เตี้ย เช่น สายพันธุ์แคททูราหรือคะติมอร์ ซึ่งจะต้องคัดเลือกให้มีลำต้นหลัก 2 ลำต้น และ จะต้องทำการตัดแต่งกิ่งที่ไม่จำเป็นออกทุกปี และเริ่มวงจรการตัดแต่งกิ่งใหม่เมื่อครบเวลา 5-8 ปี ซึ่งการยอมรับในเรื่องการตัดแต่งกิ่งกาแฟของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ยังให้การยอมรับไม่มาก กล่าวคือชาวเขาจะให้การยอมรับร้อยละ 69.5 ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าชาวเขายังไม่มีความแน่ใจ ที่ว่าเมื่อตัดแต่งกิ่งกาแฟไปแล้วต้นกาแฟจะให้ผลผลิตสม่ำเสมอหรือไม่ ประกอบกับการขาดความรู้ และประสบการณ์ด้านการตัดแต่งกิ่งกาแฟของชาวเขาด้วย

การยอมรับในเรื่องการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงนั้น ชาวเขายังให้การยอมรับไม่มากเท่าที่ควรกล่าวคือจะให้การยอมรับในอัตราเดียวกันคือร้อยละ 60.0 เท่ากัน ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน จะจำหน่ายกาแฟในลักษณะของผลสด พ่อค้าผู้รับซื้อผลกาแฟสดนั้นจะไปจากจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ไกลจากอำเภอขุนยวมมาก การซื้อขายจำเป็นจะต้องนัดเวลากันล่วงหน้าซึ่งชาวเขามักจะเก็บผลผลิตกาแฟไว้รอจำหน่ายล่วงหน้าบางครั้งเป็นเวลาหลายวันก่อนที่พ่อค้าจะมารับของและบางหมู่บ้านก็อยู่ห่างไกลจากเส้นทางคมนาคมที่พ่อค้านัดเป็นสถานที่ซื้อขาย ดังนั้นการเก็บผลผลิตกาแฟของชาวเขาจึงเก็บคละระหว่างกาแฟที่สุกเต็มที่กับผลกาแฟที่ไม่สุกมาพร้อมกันและแรงงานที่ใช้เก็บผลกาแฟนั้นบางส่วนจะใช้แรงงานเด็ก ซึ่งบางครั้งเด็กเองก็มีก่ง่ายประกอบกับความไร้เตียงสาและการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของเด็กด้วย สำหรับเหตุผลของการยอมรับเกี่ยวกับการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวยังไม่สูงเท่าที่ควร เนื่องจากชาวเขาจะมีผลผลิตกาแฟคั่งค้างที่ไม่ได้จำหน่ายในจำนวนหนึ่งซึ่งปริมาณผลผลิตกาแฟที่คั่งค้างอยู่ในมือของชาวเขาจำเป็นที่จะต้องผลิตเป็นสารกาแฟด้วยตนเอง แต่กรรมวิธีการผลิตสารกาแฟของชาวเขายังไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำกล่าวคือ โดยวิธีเปียกนั้นชาวเขาจะไม่ลอกเปลือกผลกาแฟทันทีเมื่อเก็บมาจากสวน จะเก็บรอไว้จนมีปริมาณมากพอแล้วจึงจะลอกเปลือกซึ่งบางครั้งต้องเก็บไว้เป็นเวลานานหลายวัน และหลังการลอกเปลือกชาวเขาจะไม่ให้ความสำคัญต่อการหมักกาแฟ ตามที่ให้คำแนะนำประมาณ 24-48 ชั่วโมงก่อนการล้างให้สะอาด แล้วจึงนำไปตากให้แห้งก่อนการทำให้เป็นสารกาแฟในภายหลัง สำหรับโดยวิธีแห้งนั้นชาวเขาจะไม่คัดเลือกผลกาแฟที่ไม่สุกออกจากผลกาแฟที่สุกเต็มที่โดยจะตากผลกาแฟทั้งหมดคละรวมกันจนแห้งแล้วจึงนำไปทำสารกาแฟและเมื่อได้สารกาแฟแล้วชาวเขาจะไม่คัดเกรดสารกาแฟ ไม่ว่าจะได้จากวิธีเปียกและวิธีแห้งก่อนการจำหน่าย จึงทำให้ราคาจำหน่ายสารกาแฟมีราคาไม่ดีเท่าที่ควร

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยอื่น ๆ ต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า

จากผลการศึกษาสมมติฐานถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยอื่นต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ประกอบการวิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ทำการศึกษานั้น สามารถสรุปผลของการศึกษาเรียงตามลำดับความสำคัญ

คือ ระดับประสบการณ์การปลูกกาแฟของชาวเขา ระดับการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของชาวเขา ระดับรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนของชาวเขา การใช้สินเชื่อจากกองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้านของชาวเขา ขนาดของพื้นที่ปลูกกาแฟของชาวเขา ความบ่อยครั้งของการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรของชาวเขา และความบ่อยครั้งของการรับฟังข่าวการเกษตรทางวิทยุของชาวเขา มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟราบีก้าตามลำดับจากมากไปหาน้อยนั้น ทั้งนี้เพราะชาวเขาผู้ที่ได้ปลูกกาแฟมานานหลายปี ก็ย่อมที่จะเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ถึงผลดีและผลเสียต่าง ๆ ที่จะต้องนำมาชั่งน้ำหนักของเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติ หรือประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง และขณะที่มีกิจกรรมส่งเสริมการปลูกกาแฟร่วมกับหน่วยงานพัฒนานั้น ชาวเขาเองจะได้พบปะกับเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมอยู่บ่อยครั้ง จึงได้รับความรู้เพิ่มเติมและได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเจ้าหน้าที่ด้วย จึงส่งผลให้มีการยอมรับมากยิ่งขึ้น สำหรับกรณีที่ระดับของรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการยอมรับ เพราะว่าชาวเขาเองแทบไม่ต้องกังวลใจมากเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือนที่จะต้องหดหายไปขณะร่วมกิจกรรมการปลูกกาแฟ ในขณะที่ต้นกาแฟยังไม่ให้ผลผลิตที่จะจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือน ประกอบกับเหตุผลที่ว่ากองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้านเป็นแหล่งที่จะสนับสนุนปัจจัยการผลิตได้ง่ายและสามารถจัดหาได้รวดเร็วทันที่ตามความต้องการของสมาชิก และราคาของปัจจัยการผลิตที่ได้รับสินเชื่อจากกองทุนนั้น ไม่แพงเมื่อเปรียบเทียบกับราคาปัจจัยการผลิตที่จำหน่ายโดยทั่วไปตามท้องตลาด จึงทำให้ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงให้การยอมรับการใช้สินเชื่อจากกองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้านชาวเขา และหลังจากทำกิจกรรมการปลูกกาแฟประสบผลสำเร็จแล้วก็จะส่งผลให้ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้น โดยเฉพาะชาวเขาเผ่าที่พื้นที่ปลูกกาแฟมากก็ย่อมจะยอมรับคำแนะนำในการปลูกกาแฟมากด้วย เหตุผลที่สนับสนุนเกี่ยวกับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟราบีก้าอันเนื่องมาจากการที่ชาวเขาได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรอยู่บ่อยครั้งนั้น เพราะว่า การฝึกอบรมจะทำให้ชาวเขามีความรู้ทักษะ และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นนั่นเอง และเหตุผลประการสุดท้ายที่สนับสนุนการยอมรับของชาวเขาคือการมีโอกาสรับฟังข่าวสารด้านการเกษตรทางวิทยุอยู่เสมอ ก็จะทำให้ทราบสถานการณ์การตลาดกาแฟและรู้สถานการณ์โดยทั่วไปด้านการเกษตรอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้ชาวเขามีความมั่นใจ และมีแรงจูงใจมากยิ่งขึ้นที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำด้านการส่งเสริมการปลูกกาแฟ

สำหรับสมมติฐานข้ออื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ได้ศึกษากับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า กล่าวคือจำนวนแรงงานในครัวเรือนของชาวเขา อายุของชาวเขา ตำแหน่งผู้นำทางสังคมของชาวเขา ระดับการติดต่อกับชุมชนเมืองของชาวเขา และระดับของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการปลูกกาแฟที่สำคัญของชาวเขานั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ดังนั้นจึง ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ผู้วิจัย ได้ตั้งขึ้นว่าจะต้องมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจจะเพราะว่าชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง โดยทั่วไปถ้าหากมีกิจกรรมการปลูกพืชหลักประจำเผ่า เช่น ข้าว ไร่ หรือข้าวนาดำจะมีการเปลี่ยนแรงงานซึ่งกันและกัน (ลงแขก) แต่เมื่อพิจารณาพื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ยต่อครัวเรือนแล้วจะมีจำนวนน้อย คือเฉลี่ยครัวเรือนละ 1.69 ไร่ และประกอบกับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถเป็นแรงงานการเกษตรได้เฉลี่ย 3.70 คนต่อครัวเรือน ซึ่งจำนวนแรงงานดังกล่าวเมื่อคิดเทียบต่อพื้นที่แล้ว ชาวเขาสามารถดูแลสวนกาแฟได้อย่างเต็มที่และทั่วถึงได้ กรณีอายุของชาวเขาและตำแหน่งผู้นำทางสังคมของชาวเขานั้น ไม่มีผลต่อระดับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าอาจจะด้วยเหตุผลที่ว่าสังคมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง โดยปกติจะยอมรับและยึดมั่นในระบบของความมีอาวุโสของผู้นำในสังคมซึ่ง ได้ยึดถือเป็นบรรทัดฐานมากกว่าชาวเขาเผ่าอื่น ๆ ดังนั้นจึง ไม่มีผลต่อความแตกต่างระหว่างผู้มีอายุมากกับผู้มีอายุน้อยและผู้เป็นผู้นำหรือไม่เป็นผู้นำทางสังคม กล่าวคือเมื่อผู้อาวุโสให้การยอมรับแล้วผู้น้อยก็ยอมรับตามกับผู้อาวุโสเห็นด้วย เช่นกัน และสำหรับปัจจัยเกี่ยวกับการติดต่อกับชุมชนเมืองของชาวเขาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการปลูกกาแฟที่สำคัญของชาวเขาที่ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า นั้น ก็คงจะด้วยเหตุผลเช่นเดียวกันกับอายุและการเป็นผู้นำของสังคมของชาวเขา กล่าวคือชุมชนของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงจะเป็นชุมชนที่มีความคล้ายคลึงกันจะไม่แตกต่างกันมากระหว่างหมู่บ้านหรือต่างชุมชน ซึ่ง โดยปกติแล้วจะยึดมั่นถือมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีของเผ่าอย่างเคร่งครัดนั่นเอง ดังนั้นเมื่อชาวเขาได้มีการพบปะกับบุคคลภายนอกเผ่าของตนเองหรือได้มีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ แล้วชาวเขามักจะสื่อสารและถ่ายทอดระหว่างหมู่คณะของเขาด้วยกันเป็นอย่างดี

3. ปัญหาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการปลูกกาแฟอาราบิก้า

3.1 ปัญหาเรื่องขาดเงินทุนในการปลูกกาแฟเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอันดับหนึ่งคือมีจำนวนร้อยละ 24.60 ทั้งนี้เนื่องจากโดยทั่วไปชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงจะไม่มีรายได้เป็นเงินสด นอกจากมีอาชีพปลูกข้าวไร่และข้าวนาดำซึ่งเป็นพืชหลักสำหรับการยังชีพตามลักษณะประจำเผ่ากะเหรี่ยง แม้ว่าจะมีหน่วยงานพัฒนาได้เข้าไปส่งเสริมการปลูกกาแฟเพื่อเป็นพืชเงินสดให้แก่ชาวเขาก็กตามในระยะแรก ๆ หน่วยงานนั้นจะให้ปัจจัยการผลิตในรูปของการให้เปล่าเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้ชาวเขาเข้าร่วมการพัฒนา แต่ต่อมาภายหลังหน่วยงานพัฒนาชาวเขาได้เปลี่ยนกลยุทธ์ในการทำงานให้มีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการเกษตรของหมู่บ้านขึ้น โดยให้ชาวเขามีส่วนร่วมคือต้องมีคณะกรรมการขนานบริหารงานกองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้านและให้สมาชิกผู้ร่วมโครงการใช้สินเชื่อจากกองทุนฯ เมื่อได้ผลผลิตแล้วให้ทยอยส่งคืนกับกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้านต่อไป ดังนั้นเมื่อชาวเขาจะปลูกกาแฟก็จะต้องใช้สินเชื่อจากกองทุนของหมู่บ้านหรืออาจจะต้องจัดหาปัจจัยการผลิตบางส่วนจากภายนอกด้วยตนเอง จึงทำให้ประสบปัญหาไม่มีเงินทุนในการจัดซื้อปัจจัยการผลิตได้ด้วยตนเอง และด้วยความไม่เคยชินกับระบบกองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้านที่หน่วยงานพัฒนาจัดตั้งขึ้น จึงทำให้ชาวเขามีความคิดว่าเงินทุนเป็นปัญหาของการปลูกกาแฟที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก

2. ปัญหาที่มีความสำคัญอันดับสองรองจากปัญหาเรื่องเงินทุนคือปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ปลูกกาแฟไม่อุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ที่ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงใช้ปลูกกาแฟนั้น โดยส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ไร่หมุนเวียนเก่าซึ่งได้ผ่านการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชมาแล้วประกอบกับการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่มีมาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำเข้าร่วม จึงทำให้หน้าดินมีการชะล้างพังทลายในอัตราที่สูง

3. ปัญหาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่สำคัญรองเป็นอันดับสามคือปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ด้านการเพาะปลูกและการบำรุงรักษากาแฟ ปัญหาดังกล่าวแม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาได้มีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาคือ เช่น การจัดส่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรออกไปประจำตามหมู่บ้านชาวเขาแล้วก็ตาม แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังปรากฏอยู่ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าพื้นที่ปลูกกาแฟของชาวเขาแต่ละแห่งอยู่ห่างไกลเส้นทางคมนาคมและการคมนาคมไม่สะดวกโดยเฉพาะ

ช่วงฤดูฝน หมู่บ้านชาวเขาแต่ละหมู่บ้านอยู่ห่างไกลกันยากลำบากที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจะติดตามงานอย่างใกล้ชิด ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่กับชาวเขายังมีปัญหาคายทอดเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้อย่างแท้จริง เพราะว่าชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง โดยทั่วไปยังไม่สามารถเข้าใจและอ่านหนังสือได้

4. ปัญหาที่สำคัญอันดับที่สี่คือปัญหาเกี่ยวกับการขนานน้ำ เนื่องจากพื้นที่ปลูกกาแฟอยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่พื้นที่ปลูกกาแฟจะอยู่ตามไหล่เขาหรือบนยอดภูเขา การที่จะนำน้ำไปใช้ประโยชน์นั้นคงจะเป็นสิ่งที่ยากต่อการปฏิบัติ จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมอย่างอื่น เช่น การให้น้ำแก่ต้นกาแฟในช่วงฤดูแล้ง หรือการนำน้ำไปผสมกับยาป้องกันโรคราสนิม นั้นก็คงจะปฏิบัติไม่ได้

5. ปัญหาด้านการตลาดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่งที่ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงประสบอยู่ ราคาที่จำหน่ายไม่แน่นอนบางปีสูงแต่บางปีราคาของกาแฟก็ตกต่ำทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลไกของตลาดกาแฟโดยทั่วไปและราคากาแฟของตลาดโลกด้วย โดยทั่วไปชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มักจะจำหน่ายกาแฟในลักษณะผลกาแฟสุกสดให้กับพ่อค้าที่ไปจากจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นราคาที่พ่อค้าจะรับซื้อจากชาวเขาจะต้องหักค่าขนส่ง เนื่องจากระยะทางจากพื้นที่ถึงจังหวัดเชียงใหม่มีระยะทางประมาณ 350 กิโลเมตร จึงทำให้ราคาจำหน่ายผลกาแฟของชาวเขาดำกว่าราคาในท้องตลาดด้วย

6. ปัจจัยการผลิตเช่นปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชมีราคาแพง แม้ว่าชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโดยส่วนใหญ่จะใช้สินเชื่อกองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้านก็ตาม แต่ปริมาณของปัจจัยการผลิตที่ได้รับจากกองทุนมีปริมาณจำกัด ดังนั้นในส่วนที่ขาดชาวเขาก็ต้องจัดซื้อเองจากท้องตลาดในอำเภอขุนยวมซึ่งจะมีราคาแพงเนื่องจากอำเภอขุนยวมอยู่ห่างไกลจากแหล่งตลาดใหญ่ เช่น เชียงใหม่ ประกอบกับจำนวนร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตมีน้อย ขาดการแข่งขันกันจึงทำให้พ่อค้าตั้งราคาได้ตามใจชอบ จึงส่งผลให้ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาแพง

7. ปัญหาพื้นที่ปลูกกาแฟไม่เหมาะสม ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากพื้นที่ที่ชาวเขาใช้ปลูกกาแฟนั้นมีความลาดชันสูง อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านของตนเองและแหล่งน้ำ การที่จะหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกกาแฟเช่นถากถางป่าใหม่ก็ไม่สามารถที่จะทำได้

8. ปัญหาเกี่ยวกับแรงงาน เพราะว่าบางครัวเรือนมีพื้นที่ปลูกกาแฟสูงถึง 10 ไร่ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้แรงงานในการที่จะดูแลเอาใจใส่สวนกาแฟอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก การกำจัดวัชพืช การใส่ปุ๋ย การพ่นยา การตัดแต่งกิ่ง การเก็บเกี่ยวผลผลิตตลอดจนคลุมโคนต้นกาแฟ ประกอบกับช่วงเวลาที่ต้องดูแลรักษาต้นกาแฟชาวเขาจะต้องแบ่งเวลาไปดูแลไร่ข้าวหรือนาตาของตนเองด้วย บางครั้งจึงประสบกับปัญหาการมีแรงงานไม่พอในการดูแลเอาใจใส่สวนกาแฟ

9. ปัญหาของชาวเขาที่มีความสำคัญอันดับสุดท้ายคือปัญหาปุ๋ยคอกทั้งนี้เพราะปริมาณพื้นที่ปลูกกาแฟจะเพิ่มมากขึ้นทุกปี ดังนั้นปริมาณการใช้ปุ๋ยคอกรองกันหลุมปลูกกาแฟก็จะเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว แม้ว่าสถานการณ์ปัจจุบันปัญหาเรื่องปุ๋ยคอกของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงจะมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 2.70 ของปัญหาทั้งหมดก็ตาม แต่ปริมาณความต้องการปุ๋ยคอกมีแนวโน้มที่จะต้องการเพิ่มมากขึ้นในอนาคตควบคู่ไปกับการขยายพื้นที่ปลูกที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. การฝึกอบรม จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรของหัวหน้าครัวเรือนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในรอบปีที่ผ่านมามีได้เข้าอบรมเฉลี่ย 0.46 ครั้ง และประกอบกับปัญหาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่พบ ที่มีความสำคัญประการหนึ่งคือ ขาดความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการบำรุงรักษากาแฟ ดังนั้นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา และเกษตรตำบลหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1.1 การฝึกอบรมควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริง ในพื้นที่มากกว่าการบรรยายในห้องเรียน
- 1.2 ควรมีการใช้สื่อประกอบการฝึกอบรม เพราะว่าชาวเขาส่วนใหญ่จะไม่ได้เรียน

หนังสือ

- 1.3 หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ยากแก่การเข้าใจ

1.4 วิทยาการฝึกอบรมควรใช้ภาษาท้องถิ่น คือภาษากะเหรี่ยง ซึ่งวิทยาการอาจจะ เป็นเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในการปลูกกาแฟแล้ว

1.5 การฝึกอบรมควรฝึกอบรมให้ครอบคลุมเนื้อหาทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับการปลูก และการดูแลรักษากาแฟ ซึ่งหลักสูตรการฝึกอบรมอาจจะมีหลายหลักสูตร แยกตามลักษณะกิจกรรม ตามเวลาที่เหมาะสม เช่น หลักสูตรเกี่ยวกับการคัดเลือกพื้นที่และการเตรียมพื้นที่ปลูกควรจัดก่อน เดือนพฤษภาคม หรือหลักสูตรการตัดแต่งกิ่งควรจัดในเดือนกุมภาพันธ์ หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต กาแฟ เป็นต้น

1.6 ควรพาชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ไปทัศนศึกษาในสถานที่ที่ประสบความสำเร็จควบ คู่ไปกับการฝึกอบรมด้วย

1.7 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรกระจายโอกาสไปสู่ผู้ยังขาดความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับการปลูกและการบำรุงรักษากาแฟอย่างทั่วถึง

2. การเยี่ยมเกษตรกร จากผลการวิจัยพบว่าหัวหน้าครัวเรือนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง จำนวนร้อยละ 40 ที่ไม่ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในรอบปีที่ผ่านมา ดังนั้นเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตรที่เกี่ยวข้องควรออกเยี่ยมเกษตรกรให้ถึงพื้นที่สวนกาแฟของ เกษตรกรชาวเขา อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ รวมถึงการออกเยี่ยมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเก็บผลกาแฟ และ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ณ สถานที่ชาวเขาใช้เป็นแหล่งผลิตสารกาแฟ ตลอดทั้งการสร้างผู้นำ เกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงให้กระจายอยู่ตามหมู่บ้านของชาวเขา เพื่อให้เป็นตัวแทนของ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในการให้คำแนะนำด้านต่างๆ แก่เพื่อนบ้านของชาวเขาเอง

3. การพัฒนากองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้าน

3.1 ควรพัฒนาคณะกรรมการบริหารงานกองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้าน ให้ มีความรู้ความสามารถในการบริการกลุ่มหรือสมาชิกกองทุนฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ควรพัฒนากองทุนฯ ให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการด้านปัจจัยการผลิตแก่ สมาชิกทุกราย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการไม่มีเงินทุนของชาวเขา ซึ่งปัญหาขาดเงินทุนเป็นปัญหา

ที่มีความสำคัญอันดับหนึ่งของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในการปลูกกาแฟอาราบิก้า และกองทุนฯ จะสามารถช่วยสนับสนุนให้ชาวเขาที่มีรายได้ของครัวเรือนต่ำ มีโอกาสที่จะเพิ่มรายได้ของครัวเรือนได้

3.3 ควรจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนการเกษตรของหมู่บ้าน ให้ครบทุกหมู่บ้านที่มีกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

3.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชาวเขาทุกหน่วยงาน ควรหลีกเลี่ยงการให้เปล่าแก่ชาวเขา ควรมีการประสานงานกับคณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนฯ ก่อนการดำเนินการ

3.5 ควรพัฒนาระบบงานกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน ไปสู่ระบบสหกรณ์ต่อไปในอนาคต ในกรณีที่สมาชิกกองทุนฯ และคณะกรรมการกองทุนฯ มีความพร้อม

3.6 ในกรณีที่กองทุนหมุนเวียนมีปริมาณไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่สมาชิก ควรจัดหาแหล่งเงินทุนด้านอื่น เช่น ธกส. หรือ ธนาคารพาณิชย์อื่น เข้าสมทบกับกองทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ให้เพียงพอ

3.7 การให้สินเชื่อแก่สมาชิกกองทุนฯ ไม่ควรคิดอัตราดอกเบี้ย หรือคิดราคาปัจจัยการผลิตที่สูงจนเกินไป

4. พื้นที่ปลูกกาแฟ

4.1 การคัดเลือกพื้นที่ปลูกกาแฟนั้น ควรคัดเลือกพื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ และในพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ ควรคัดเลือกพื้นที่ปลูกกาแฟที่มีทิศทางของพื้นที่หันหน้ารับแสงแดด จากดวงอาทิตย์ในตอนเช้า ได้แก่ พื้นที่ที่หันหน้าไปทางทิศเหนือหรือตะวันออกเฉียงเหนือ ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่หันหน้าไปทางทิศใต้ แต่กรณีที่ไม่สามารถเลือกพื้นที่ดังกล่าวได้ควรแนะนำให้เกษตรกรปลูกไม้บังร่มให้กับต้นกาแฟ ซึ่งชนิดพันธุ์ไม้บังร่มควรเป็นพืชตระกูลถั่ว เช่น แคฝรั่ง เป็นต้น

4.2 พื้นที่ปลูกกาแฟควรเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินสูง ลักษณะดินที่ปลูกกาแฟควรจะต้องมีลักษณะสีแดง ร่วน หน้าดินลึกอย่างน้อย 1 เมตร มีการระบายน้ำดี และมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูงพอสมควร และในการเตรียมพื้นที่ปลูกควรจัดท่ายุ่ยคอกหรือปุ๋ยหมักผสมกับปุ๋ยร็อคฟอสเฟต และปุ๋ยโดโรไมท์ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและปริมาณธาตุอาหาร และช่วยปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการปลูกกาแฟมากยิ่งขึ้น

5. การตลาดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

5.1 ควรให้ความรู้แก่ชาวเขาด้านการตลาดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ชาวเขาเข้าใจในสถานการณ์การตลาดและระบบการตลาด และควรจะใช้วิธีการกระจายข่าวสารทางวิทยุประกอบร่วมกับวิธีอื่น ๆ เพราะจากผลการวิจัย พบว่าชาวเขาร้อยละ 63.8 จะรับฟังข่าวสารการเกษตรทางวิทยุ ซึ่งวิธีการส่งเสริมให้ความรู้ทางวิทยุนี้เป็นวิธีการที่จะแพร่กระจายข่าวสารได้ไกลอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง และเสียค่าใช้จ่ายไม่สูง

5.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ควรประสานงานกันอย่างจริงจังในการแก้ไขปัญหาราคากาแฟตกต่ำ

5.3 ควรติดต่อกับบริษัทผู้ผลิตกาแฟสำเร็จรูป เข้าไปรับซื้อผลผลิตกาแฟจากกลุ่มหรือสมาชิกผู้ปลูกกาแฟโดยตรง โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะรับซื้อผลผลิตกาแฟจากชาวเขาแล้วนำไปจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ผลิตกาแฟสำเร็จรูปโดยตรง และขณะเดียวกันก็ควรที่จะพัฒนากลุ่มผู้ปลูกกาแฟให้เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ

5.4 รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้แน่นอนในเรื่องดังต่อไปนี้

- การกำหนดเขตเศรษฐกิจการปลูกกาแฟอาราบิก้า และการควบคุมพื้นที่ที่จะปลูกกาแฟ

- การจดทะเบียนผู้ปลูกกาแฟ

- การส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ในลักษณะที่ครบวงจร

- การพยุงราคากาแฟในกรณีที่ราคากาแฟตกต่ำ ซึ่งราคาของสารกาแฟคุณภาพดีไม่ควรต่ำกว่า 50 บาทต่อกิโลกรัม และราคาผลกาแฟสุกสดไม่ควรต่ำกว่า 8 บาทต่อกิโลกรัม

6. ปุ๋ยคอกมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาการขาดแคลนมากยิ่งขึ้นในอนาคต

6.1 ควรจัดฝึกอบรมให้เกษตรกรชาวเขาที่มีความรู้ความเข้าใจที่จะทำปุ๋ยหมักได้เอง เพื่อทดแทนปุ๋ยคอกที่ไม่เพียงพอ

6.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรแนะนำให้เกษตรกรชาวเขาเก็บรวบรวมปุ๋ยคอกจากสัตว์เลี้ยงให้เพียงพอ โดยการกักบริเวณวัวควาย ซึ่งโดยปกติจะนิยมการเลี้ยงปล่อย

7. แรงงานเป็นปัญหาหนึ่งที่ชาวเขาประสบอยู่ในการปลูกและการดูแลรักษากาแฟ

7.1 ควรแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรชาวเขาจัดปฏิทินการปฏิบัติงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกิจกรรมการปลูกกาแฟและพืชอื่น

7.2 ควรแนะนำให้เกษตรกรชาวเขามีระบบการแลกเปลี่ยนแรงงานซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้แรงงานจำนวนมาก เช่น การเตรียมพื้นที่ปลูก เป็นต้น

7.3 ควรแนะนำให้เกษตรกรชาวเขาปลูกกาแฟ ในจำนวนพื้นที่ที่แรงงานในครัวเรือนสามารถจะดูแลได้เท่านั้น เช่น ครัวเรือนของชาวเขามีแรงงานอยู่ 2 คน ก็ส่งเสริมให้ปลูกกาแฟไม่เกิน 2 ไร่ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ด้านการตลาดสถาบันหรือองค์กรของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

2. ศึกษาแนวทางรูปแบบที่เหมาะสมกับการดำเนินงานด้านกองทุนหมุนเวียนหมู่บ้านของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

3. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย

4. ศึกษาทัศนคติของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมแบบดั้งเดิม ไปสู่สังคมสมัยใหม่